

Jamski ljudje

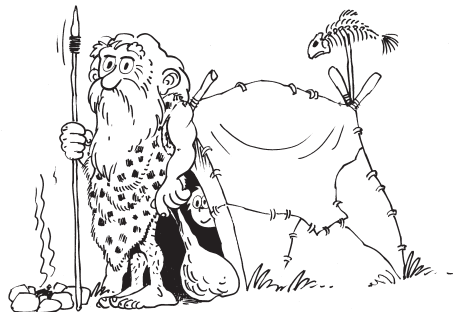
V času med 35.000 do 12.000 pred našim štetjem se je končala zadnja ledena doba. Ledena doba je obdobje, v katerem so zime zelo dolge in mrzle in poletja zelo kratka in hladna. V Evropi so tedaj živeli ljudje, ki so nam bili že zelo podobni. Imenujemo jih kromanjonci. Živeli so v majhnih skupinah v votlinah, če pa so se selili ali bili na lovu, so živeli tudi v šotorih. Šotori so bili iz živalskih kož in kosti.

V tem obdobju je človek začel uporabljati orodje.

Bili so lovci in nabiralci. Lovili so divjad in ribe, nabirali pa so sadeže, lešnike in semena. Delali so tudi pasti za živali. Izkopali so globoko jamo, zasadili vanjo ostre kole in jo prekrili z vejami in zemljo.

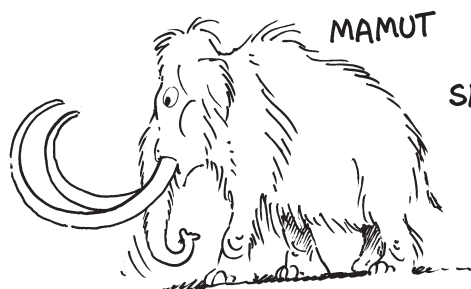
Najlepši plen za lovce je bil mogočen mamut. Dal je človeku tedanjega časa vse, kar je potreboval: toplo kožo, ogromno zalogo mesa in maščobe, kosti in kite.

Orodje in orožje so izdelovali iz kamna in kosti. Kromanjonci so že znali šivati in si izdelati obleke iz živalskih kož. Šivali so z iglami iz kosti in živalskimi kitami. Začeli so že krasiti obleke s školjkami. Iz živalskih zob so si tudi naredili zapestnice.

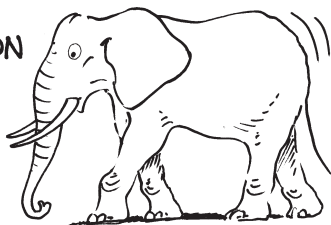

ŽIVALI V KAMENI DOBI:

Mamut (znanstveno ime *Mammuthus*) spada v družino slonov in je njihov bližnji sorodnik. Drugače kot današnji sloni so imeli dolge, zavite okle. Vrste mamutov, ki so živele v hladnem podnebju, so imele dolgo dlako. Rod mamutov je obstajal od približno 4.8 milijona let vse do leta 1650 pred našim štetjem. Velika večina mamutov je izumrla po koncu zadnje ledene dobe, pred približno 12.000 leti.

SLON

V tem obdobju se je začela tudi umetnost. Kromanjonci so začeli poslikavati jamske stene. Slikali so predvsem živali in lovce. Poznali so štiri barve: črno, rdečo, rumeno in rjavo. Pri slikanju v temnih jamah so si svetili s svetilkami, v katerih je gorela živalska maščoba. Izdelovali so tudi majhne kipe živali.

Življenjska doba ni bila dolga in če je kdo umrl, so ga pokopali v legi, kakor bi spal. V grob so mu položili orožje in nakit.

Pred približno 9.000 do 15.000 leti so morali ljudje spremeniti svoje prehrabene navade, kar je pomenilo začetek kmetijstva. Tako so že začela nastajati prva stalna bivališča, začeli so s preprostim poljedelstvom in udomačili so nekatere živali.

Zober (znanstveno ime *Bison bonasus*) je bil prvotno razširjen po gozdovih Evrope in severne Afrike. Ima masivno, do 3,5 m dolgo telo, zraste pa do 2 m in tehta do 1000 kg. Kožuh ima temnorjav, sprednji del telesa je poraščen z dolgo dlako. Glavo ima široko. Samci in samice imajo pa tudi kratke, ukrivljene rogove. Živi v čredah.

Na začetku 20. stoletja so ga skoraj povsem iztrebili. V živalskih vrtovih so vzgojili nove črede, tako da jih je danes okoli 1000, nekaj so jih spustili nazaj v divjino.

